

Рівненський державний гуманітарний університет
Художньо-педагогічний факультет
Кафедра культурології та музеєзнавства

Назва дисципліни	Народна художня культура
Викладачі	викл. Самсонюк Т. М.
Профайл викладачів, сторінка дисципліни в CMS	
E-mail:	kkm@rshu.edu.ua
Консультації	<i>Очні консультації:</i> 2 години на тиждень (вівторок 12 – 14 год.) <i>Он-лайн консультації:</i> обговорення актуальних питань у контексті підготовки до практичних занять, виконання самостійної роботи

Цілі навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни є:

-формування у здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня тих знань, що сприяють опануванню ними загальної системи методологічних підходів, принципів і методів пізнання, систематизації, аналізу та цілісного уявлення про народну художню культуру в її історико-теоретичному аспекті, усвідомлення місця та ролі народної культури у житті суспільства, закономірностей функціонування і взаємозв'язків з іншими сферами соціальної та художньої практики.

Завдання: а) спрямовано на формування у майбутніх фахівців теоретичних знань і практичних навичок, щодо вивчення, систематизації та популяризації народної художньої культури; аналізу сучасного стану проблем та перспектив побутування народної художньої культури;

б) на оволодіння навичками організації соціокультурних проектів у площині розвитку народної художньої культури.

Передумови вивчення дисципліни для формування програмних результатів навчання та компетентностей

Ефективність засвоєння змісту дисципліни «Народна художня культура» значно підвищиться, якщо здобувач попередньо опанував матеріалом таких дисциплін як: Історія України, Психологія, Педагогіка, Історія мистецтв, Історіографія культури України, Культурологія дозвілля, Сценарне мистецтво. Мотивація здобувачів вищої освіти здійснюється через можливість виконання практичних занять, брати активну участь у обговоренні навчального матеріалу по дисципліні

Спільна (групова) діяльність передбачає групову роботу здобувачів вищої освіти, з викладачем з цієї дисципліни.

Самостійна діяльність здобувачів вищої освіти передбачена між лекціями та при підготовці матеріалу для виконання на практичних заняттях.

Очікувані результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен оволодіти такими програмними компетентностями:

Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до застосування знань у практичних ситуаціях.

Знання предметної області та розуміння професійної діяльності.

Здатність узагальнювати знання про культуру.

Здатність розуміти матеріальну та духовну цінність об'єкта культурної спадщини різних історичних періодів та географічних ареалів у відповідному економічному, соціокультурному та інституціональному контекстах.

Здатність до розуміння й осмислення теоретичних концепцій і вчень, які становлять основу культурології.

Здатність розуміти процеси культурно-історичної динаміки та використовувати професійно профільовані знання й практичні навички.

Програмні результати навчання:

Культурологічної термінології, понятійно-категорійного апарату дозвіллезнавства та практичної сфери культури.

Проблематики культурології в контексті сучасних досліджень української і зарубіжної культури, її історіографії та визначення оцінок соціокультурної ситуації в Україні і шляхів подальшого розвитку сучасної культури

Завдань практичної культурології, культурології дозвілля та специфіки прояву народної художньої культури на усіх етапах її розвитку.

Здатність розуміти процеси культурно-історичної динаміки та використовувати професійно профільовані знання й практичні навички.

Очікувані результати:

В результаті вивчення дисципліни «Народна художня культура» здобувач повинен знати:

Специфічності та взаємозв'язку між історичними, культурними, економічними, політичними, правовими, етичними, естетичними та соціальними процесами;

проблематику культурології в контексті сучасних досліджень української і зарубіжної культури, її історіографії та визначення оцінок соціокультурної ситуації в Україні і шляхів подальшого розвитку сучасної культури;

основні методологічні парадигми вивчення народної художньої культури;

класифікацію народної художньої культури за жанрами та видами;

роль історії у культурно творчих процесах;

шляхи становлення, характерні ознаки, сучасний стан та перспективи розвитку даного явища.

Вміти:

володіти термінологічним апаратом дисципліни;

застосовувати знання з курсу у професійній діяльності;

досліджувати культурні феномени та процеси їх трансформації в контексті теоретико-методологічного апарату сучасної культурології;

аналізувати й узагальнювати історичний матеріал у певній системі, оцінювати

найважливіші події та явища української історії і культури у контексті зарубіжної культури і цивілізації;

виявляти специфіку історичного етапу в межах певного культурного феномену;

визначати проблематику аксіології культурних форм у просторі народної художньої та

*сучасної культури;
пояснювати перспективи, позитивні та негативні тенденції становлення та розвитку певного культурного феномену.*

Перелік тем

Змістовий модуль 1. Оцінювання та аналіз ризиків

- Тема 1. 1 Витоки та світоглядна основа народної художньої творчості
- Тема 2. Пісенно-музичний фольклор як давній вид народної художньої культури
- Тема 3. Хореографічна та театральна народна культура
- Тема 4. Народна святково-обрядова та родинно-побутова культура
- Тема 5. Усна народна творчість
- Тема 6. Народне декоративно-прикладне мистецтво
- Тема 7. Матеріал як виражальна ознака народного декоративно-прикладного мистецтва
- Тема 8 Народна художня культура крізь призму сучасного фестивального руху

Рекомендована література та інформаційні ресурси

Основна:

1. Виткалов С.В. Рівненщина: культурно-мистецький __потенціал в парадигмах сучасності: Монографія /С. В. Виткалов. – Рівне: ПП ДМ, 2012.
2. Вербицька З. Народні ремесла / З. Вербицька – Х.: Ранок, 2009.
3. Герус Л. Українська народна іграшка / Л.Герус. – К.: Балтія-Друк, 2007.
4. Декоративно-прикладне мистецтво Рівненщини: колективна монографія / упор. і наук. ред. – проф. Виткалов В.Г. – Рівне: ПП ДМ, 2010.
5. Етнокультурна Рівненського Полісся / упор. В.П. Ковальчук. – Рівне: ПП ДМ, 2009.
6. Іваницький А. Український музичний фольклор: Підручник для вищих навчальних закладів. – Вінниця, 2004.
7. Істоміна Г.В. Мистецтво народної кераміки Волині другої половини ХІХ – ХХ століть / Г.В.Істоміна. – Рівне: Волинські Обереги, 2009.
8. Кара-Васильєва Т. В. Історія української вишивки/ Т.В. Кара-Васильєва. – К.: Мистецтво, 2008.
9. Кириченко М.А. Український народний декоративний розпис / М.А. Кириченко. – К.: Знання – Прес, 2006.
10. Лановик М. Українська усна народна _____ творчість / М. Лановик, З. Лановик. - К.: Знання – Прес, 2003.
11. Ткачова К. Писанкарство: посібник / К.Ткачова, В.Гудима – Х.: Ранок, 2009.
12. Українське народознавство: Навч. посіб. / За ред.. С.П. Павлюка; Передмова М.Г. Жулинського. – 3-тє вида., випр. – К.: Знання, 2006.
13. Український народний декоративний розпис: Навч. посіб. - _ К.: Знання- Прес, 2006. – 228с.

Додаткова

1. Історія української музики. - К.: наукова думка, 1986.
2. Історія українського драматичного театру: Нариси історії: в 2-х т. - К., 1967.
3. Історія української культури. / Під заг. ред. І. Крип'якевича. Передрук. вид.І. Тиктора, 1937. - у зшитках. - К., 1993.
4. Історія української літератури: у 8-ми т. - К., 1967-1969.
5. Історія українського мистецтва: у 6-ти т. - К., 1972.
6. Історія української музики: в 2-х т. - К.: Наукова думка, 1989.
7. Крупенко Н. Розповіді про кераміку / Н. Крупенко. – К.: Либідь, 2002.
8. Народні художні промисли: Довідник. – К.: Наукова думка, 1986.
9. Столярчук Б. Бандуристи Рівненщини. Бібліографічний довідник. Б.Столярчук, Г.

Топоровська. – Рівне, 2006.

10. Тайлор Е. Б. Первобытная культура. / Е.Б.Тайлор. – М.,1989. – 573с.

Технічне й програмне забезпечення /обладнання

Ноутбук, персональний комп'ютер, мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до Інтернет, інше обладнання для:

- комунікації та опитувань
- виконання завдань самостійної роботи
- проходження поточних тестування

7. Політика дисципліни

При організації освітнього процесу в Інституті педагогіки і психології Рівненського державного гуманітарного університету здобувачі вищої освіти, викладачі, методисти та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу у РДГУ, Положення про академічну доброчесність, Положення про оцінювання знань і умінь студентів, Положення про практики студентів, Положення про внутрішнє забезпечення якості освіти, Положення про державну атестацію студентів.

Види та методи навчання і оцінювання

Методи навчання

- МН1 – словесний метод (лекція, дискусія);
- МН2 – практичний метод (практичні заняття);
- МН3 – наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій);
- МН4 – робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анування, складання реферату);
- МН5 – відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні);
- МН6 – самостійна робота (розв'язання завдань);

Методи оцінювання результатів навчання

- МО2 – усне або письмове опитування
- МО4 – тестування;
- МО5 – командні проєкти;
- МО6 – реферати, есе;
- МО7 – презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- МО9 – захист практичних робіт;
- МО10 – залік.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти при вивченні дисципліни

Приклад для заліку

Поточне тестування та самостійна робота								ІНДЗ*	Сума
Змістовний модуль 1									
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	-	100
10	10	10	10	15	15	15	15		
Модульний контроль - 20				Модульний контроль - 20					

T1, T2... T6— теми змістових модулів.

Система та критерії оцінювання

у Рівненському державному гуманітарному університеті

Еквівалент оцінки в балах для кожної окремої теми / виду діяльності може бути різний,

загальну суму балів за тему визначено в розподілі балів, які отримують здобувачі вищої освіти при вивченні дисципліни.

Результат освітньої діяльності здобувача вищої освіти оцінюється згідно Положення про оцінювання знань і умінь здобувачів вищої освіти РДГУ за такими рівнями та критеріями:

Суми балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					екзамен	залік
90-100	A	відмінно	здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить і опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні здібності	Високий (творчий)	відмінно	зараховано
82-89	B	дуже добре	здобувач вищої освіти вільно володіє теоретичним матеріалом, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно-варіативний)	добре	
74-81	C	добре	здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, загалом самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, з-поміж яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			
64-73	D	задовільно	здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, з-поміж яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	задовільно	
60-63	E	достатньо	здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні			
35-59	FX	незадовільно можливістю повторного складання семестрового контролю	здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано

1-34	F	незадовільно обов'язковим повторним вивченням дисципліни	з	здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано
------	---	--	---	---	-----------------------------------	--------------	---------------

Підсумкова (загальна) оцінка з навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювальні форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове оцінювання рівня засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи; оцінка (бали) за виконання лабораторних досліджень; оцінка (бали) за практичну діяльність; оцінка (бали) за участь у наукових конференціях, олімпіадах, підготовку наукових публікацій тощо.

Здобувачам вищої освіти після аудиторних занять надається право підвищувати свій рейтинг лише під час складання іспитів (підсумкового модульного контролю) за графіком екзаменаційної сесії. Залік виставляється за результатами поточного модульного контролю, проводиться по завершенню вивчення навчальної дисципліни.

Політика дисципліни

При організації освітнього процесу здобувачі вищої освіти, викладачі, методисти та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу у РДГУ, Положення про академічну доброчесність, Положення про оцінювання знань і умінь здобувачів вищої освіти, Положення про практики, Положення про внутрішнє забезпечення якості освіти. Кожен викладач ставить здобувачам вищої освіти систему вимог та правил поведінки здобувачів вищої освіти на заняттях, доводить до їх відома методичні рекомендації щодо виконання різних видів робіт. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність під час практичного заняття; (не)допустимість пропусків та запізень на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.

Політика доброчесності

Здобувач вищої освіти виконуючи самостійну або індивідуальну роботу повинен дотримуватись політики доброчесності. У разі наявності плагіату в будь-яких видах робіт здобувача вищої освіти він отримує незадовільну оцінку і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі.